

KOLOR ZIELONY

Symbolizuje rozwój zucha związany z poznawaniem przyrody, odkrywaniem jej praw, zachęcaniem dziecka do opieki nad nią oraz kształtowaniem nawyków ekologicznych.

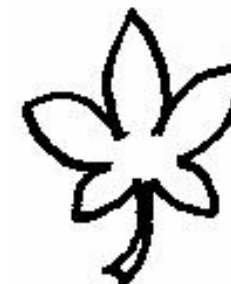
komentarz:

Poznawanie przyrody i jej praw oraz powrót do autentycznego puszczalstwa są w tym kolorze rozumiane zgodnie z wskazówkami Roberta Baden - Powella. Te zachowania mają prowadzić do poznania mądrości Boga, Stwórcy świata.

* *obserwuję*

** *poznaję i opiekuję się*

*** *chronię i korzystam*

gwiazdka	wymagania
*	1. Obserwuje przyrodę w najbliższym otoczeniu. Potrafi dostrzec zachodzące zmiany.
	2. Był z gromadą w lesie, na łące, w parku. Dostrzega różnorodność roślin i zwierząt.
	3. Nie niszcząc przyrody, wykonał majsterkę z darów lasu.
**	1. Stara się tropić życie przyrody.
	2. Umie przygotować się do wycieczki.
	3. Podjął się pożytecznej pracy na rzecz środowiska.
	4. Opiekuje się zwierzątkiem lub rośliną.
***	1. Umie zachować się w lesie.
	2. Potrafi dostrzec walory i potrzeby przyrody. Pomaga przyrodzie zgodnie z jej potrzebami.
	3. Stara się żyć w sposób ekologiczny.

komentarz:

*** pkt 2. Walory przyrody to np. pomniki przyrody, dary lasu i rośliny chronione itp.

*** pkt. 3 Szczególnie ważna jest zmiana sposobu myślenia, wykonywanie prostych działań ekologicznych, wprowadzanie przyjaznych środowisku rozwiązań.

gwiazdka	wymagania
*	1. Obserwuje przyrodę w najbliższym otoczeniu. Potrafi dostrzec zachodzące zmiany. 2. Była z gromadą w lesie, na łące, w parku. Dostrzega różnorodność roślin i zwierząt. 3. Nie niszcząc przyrody, wykonała majsterkę z darów lasu.
**	1. Stara się tropić życie przyrody. 2. Umie przygotować się do wycieczki. 3. Podjęła się pożytecznej pracy na rzecz środowiska. 4. Opiekuje się zwierzątkiem lub rośliną.
***	1. Umie zachować się w lesie. 2. Potrafi dostrzec walory i potrzeby przyrody. Pomaga przyrodzie zgodnie z jej potrzebami. 3. Stara się żyć w sposób ekologiczny.

komentarz:

*** pkt 2. Walory przyrody to np. pomniki przyrody, dary lasu i rośliny chronione itp.

*** pkt. 3 Szczególnie ważna jest zmiana sposobu myślenia, wykonywanie prostych działań ekologicznych, wprowadzanie przyjaznych środowisku rozwiązań.

Spis treści:

	Strona
Przyrodnik/ Przyrodniczka	4
Wiewiór / Wiewiórka	5
Przyjaciół lasu / Przyjaciółka lasu	6
Botanik	7
Zoolog	8
Przyjaciół zwierząt / Przyjaciółka zwierząt	9
Przyjaciół ptaków / Przyjaciółka ptaków	10
Wędrowiec / Wędrowniczka	11
Traper	12
Ekoludek	13
Ogrodnik / Ogrodniczka	14
Zielarz	15
Rolnik / Rolniczka	16
Kwiaciarka	17
Wicherek / Chmurka	18
Zimoludek	19

<i>emblemata</i>	<i>idea</i>	<i>Przyrodnik</i>	<i>Przyrodniczka</i>
	<p>Przyrodnik to zuch, który odkrywa przyrodę. Uczy się ją obserwować i dostrzegać jej piękno.</p> <p>Przyrodniczka to zuchotka, która odkrywa przyrodę. Uczy się ją obserwować i dostrzegać jej piękno.</p>	1. Poznaje piękno i tajemnice przyrody.	1. Poznaje piękno i tajemnice przyrody.
		2. Odnalazł zwierzę w jego środowisku naturalnym.	2. Odnalazła zwierzę w jego środowisku naturalnym.
		3. Rozpoznał podstawowe gatunki roślin.	3. Rozpoznała podstawowe gatunki roślin.
		4. Szanuje przyrodę. Wie, jakie zachowania są szkodliwe dla środowiska	4. Szanuje przyrodę. Wie, jakie zachowania są szkodliwe dla środowiska
		5. Umie posługiwać się przewodnikiem przyrodniczym.	5. Umie posługiwać się przewodnikiem przyrodniczym.
		6. Wie, po co są tworzone parki narodowe. Wskazał na mapie, co najmniej dwa z polskich parków narodowych i wymienił kilka gatunków roślin i zwierząt chronionych.	6. Wie, po co są tworzone parki narodowe. Wskazała na mapie, co najmniej dwa z polskich parków narodowych i wymieniła kilka gatunków roślin i zwierząt chronionych.

komentarz:

ad. 1 Np. wzrost roślin, bieg rzeki i inne zmiany zachodzące w przyrodzie. Podczas poznawania świata przyrody należy zwrócić dzieciom uwagę nie tylko na rośliny i ssaki, ale również owady. Dzieci potrafią być czasem wobec nich okrutne.

ad.3 Np. kilka drzew, ziół i kwiatów.

ad.5 Przewodnik przyrodniczy to pozycja popularnonaukowa zawierająca zdjęcia roślin i zwierząt z krótkimi opisami.

<i>emblemata</i>	<i>idea</i>	<i>Wiewiór</i>	<i>Wiewiórka</i>
	<p>Wiewiór to zuch, który poznał przyrodę w swoim mieście. Interesuje się jego parkami i zamieszkującymi je zwierzętami.</p> <p>Wiewiórka to zuchotka, która poznała przyrodę w swoim mieście. Interesuje się jego parkami i zamieszkującymi je zwierzętami.</p>	1. Zna parki w swojej okolicy. Wie, jak do nich trafić i jak się w nich zachować.	1. Zna parki w swojej okolicy. Wie, jak do nich trafić i jak się w nich zachować.
		2. Wie, jakie zwierzęta żyją w parku (gryzonie, owady, ptaki).	2. Wie, jakie zwierzęta żyją w parku (gryzonie, owady, ptaki).
		3. Wie, jakie drzewa rosną w wybranym parku. Zwraca uwagę na jego gniazda, dziuple, „schowki”.	3. Wie, jakie drzewa rosną w wybranym parku. Zwraca uwagę na jego gniazda, dziuple, „schowki”.
		4. Zatrzaszczył się o swój park.	4. Zatrzaszczyła się o swój park.

komentarz:

ad. 4 Np. posprzątanie, przygotowanie tabliczek informacyjnych, naprawienie ławki (to bardziej chłopcy), założenie karmnika.

<i>emblem</i>	<i>idea</i>	<i>Przyjaciel lasu</i>	<i>Przyjaciółka lasu</i>
	<p>Przyjaciel lasu to zuch, który często odwiedza las, umie się w nim zachować, nie niszczy lasu, nie boi się w nim przebywać i chce poznawać jego tajemnice.</p> <p>Przyjaciółka lasu to zuchotka, która często odwiedza las, umie się w nim zachować, nie niszczy lasu, nie boi się w nim przebywać i chce poznawać jego tajemnice.</p>	1. Często przebywa w lesie podczas spacerów i zabaw.	1. Często przebywa w lesie podczas spacerów i zabaw.
		2. Zna i potrafi wskazać warstwy lasu oraz rozróżnia roślinność w nich występującą.	2. Zna i potrafi wskazać warstwy lasu oraz rozróżnia roślinność w nich występującą.
		3. Znajduje ślady życia zwierząt ptaków i owadów w lesie.	3. Znajduje ślady życia zwierząt ptaków i owadów w lesie.
		4. Zbiera dary lasu, nie niszcząc przy tym przyrody. Potrafi je wykorzystać.	4. Zbiera dary lasu, nie niszcząc przy tym przyrody. Potrafi je wykorzystać.
		5. Zna niektóre gatunki grzybów. Wie, które z nich można zbierać, a które są trujące.	5. Zna niektóre gatunki grzybów. Wie, które z nich można zbierać, a które są trujące.
		6. Chroni las.	6. Chroni las.

komentarz:

Warto poznawać las, korzystając z wiedzy ekspertów, organizować spotkania z leśniczym, wycieczki ścieżkami dydaktycznymi itp.

ad. 2 Warstwy lasu w znaczeniu najprostszym, czyli drzewa, krzewy, poszycie itp.

ad. 5 Należy bezwzględnie uczulić dzieci na niebezpieczeństwa związane ze zbieraniem grzybów w ogóle, a zwłaszcza tych nieznanymi.

ad. 6 Np. wie, jak nie dopuścić do pożaru.

<i>emblemata</i>	<i>idea</i>	<i>Botanik</i>	<i>Botanik</i>
	<p>Botanik to zuch, który interesuje się botaniką (roślinami). Zna gatunki roślin poszczególnych kontynentów, rozpoznaje charakterystyczne dla nich strefy roślinności.</p> <p>Botanik to zuchenka, która interesuje się botaniką (roślinami). Zna gatunki roślin poszczególnych kontynentów, rozpoznaje charakterystyczne dla nich strefy roślinności.</p>	1. Wie, jaki strefy roślinności są charakterystyczne dla danego kontynentu i rozpoznaje charakterystyczne dla nich rośliny (np. Australia – eukaliptus, Afryka – baobab).	1. Wie, jaki strefy roślinności są charakterystyczne dla danego kontynentu i rozpoznaje charakterystyczne dla nich rośliny (np. Australia – eukaliptus, Afryka – baobab).
		2. Umie rozpoznać różne części roślin. Wie, do czego mogą służyć.	2. Umie rozpoznać różne części roślin. Wie, do czego mogą służyć.
		3. Szuka informacji i ciekawostek na temat roślin (dotyczących ich budowy i funkcji w przyrodzie).	3. Szuka informacji i ciekawostek na temat roślin (dotyczących ich budowy i funkcji w przyrodzie).
		4. Zna kilka roślin chronionych i wie, dlaczego nie można ich zrywać.	4. Zna kilka roślin chronionych i wie, dlaczego nie można ich zrywać.
		5. Odwiedził miejsce, gdzie można znaleźć ciekawe rośliny. Poznaje różne gatunki roślin, także egzotycznych.	5. Odwiedziła miejsce, gdzie można znaleźć ciekawe rośliny. Poznaje różne gatunki roślin, także egzotycznych.

komentarz:

ad.1 Chodzi tu o zapoznanie zuchów z pojęciami typu sawanna, dżungla, tajga.

ad.2 Nazwanie wielu części roślin wcale nie jest oczywiste, np. ziemniak to bulwa, ale marchew to korzeń.

ad.5 Np. ogród botaniczny, palmiarnię, wystawę roślin.

<i>emblemata</i>	<i>idea</i>	<i>Zoolog</i>	<i>Zoolog</i>
	<p>Zoolog to zuch, który interesuje się zwierzętami, zna ich gatunki z różnych części świata.</p> <p>Zoolog to zuchemka, która interesuje się zwierzętami, zna ich gatunki z różnych części świata.</p>	1. Zna zwierzęta z różnych kontynentów i środowiska ich życia.	1. Zna zwierzęta z różnych kontynentów i środowiska ich życia.
		2. Potrafi wymienić zwierzęta żyjące na lądzie, w wodzie, w powietrzu, w ziemi.	2. Potrafi wymienić zwierzęta żyjące na lądzie, w wodzie, w powietrzu, w ziemi.
		3. Obserwował życie zwierząt na wolności i w niewoli oraz ich zachowanie względem człowieka.	3. Obserwowała życie zwierząt na wolności i w niewoli oraz ich zachowanie względem człowieka.
		4. Rozróżnia tropy różnych zwierząt.	4. Rozróżnia tropy różnych zwierząt.
		5. Rozpoznaje gatunki zwierząt. Zna nazwy samca i samicy kilku gatunków.	5. Rozpoznaje gatunki zwierząt. Zna nazwy samca i samicy kilku gatunków.
		6. Wie, które zwierzęta są pod ochroną i w jaki sposób ludzie chronią gatunki zagrożone wyginięciem.	6. Wie, które zwierzęta są pod ochroną i w jaki sposób ludzie chronią gatunki zagrożone wyginięciem.

komentarz:

ad. 1 patrz BOTANIK

ad. 4 Jest to zadanie bardzo trudne. Na pewno już osiągnięciem będzie, gdy zuch rozpozna np. w lesie, czy konkretne ślady zostały pozostawione przez zwierzę leśne czy domowe.

<i>emblemata</i>	<i>idea</i>	<i>Przyjaciel zwierząt</i>	<i>Przyjaciółka zwierząt</i>
	Opiekun zwierząt to zuch, który troszczy się o zwierzę domowe i dostrzega jego potrzeby.	1. Jest przyjacielem zwierząt, nie pozwala ich krzywdzić.	1. Jest przyjaciółką zwierząt, nie pozwala ich krzywdzić.
	Opiekunka zwierząt to zuchotka, która troszczy się o zwierzę domowe i dostrzega jego potrzeby.	2. Systematycznie opiekuje się zwierzęciem domowym. Wie, jak je karmić, pielęgnować, zapobiegać chorobom.	2. Systematycznie opiekuje się zwierzęciem domowym. Wie, jak je karmić, pielęgnować, zapobiegać chorobom.
		3. Pogłębia swoją wiedzę dotyczącą opieki nad zwierzęciem, np. pójdzie z nim do weterynarza albo zasięgnie porady u eksperta bądź przeczyta książkę.	3. Pogłębia swoją wiedzę dotyczącą opieki nad zwierzęciem, np. pójdzie z nim do weterynarza albo zasięgnie porady u eksperta bądź przeczyta książkę.
		4. Przedstawił gromadzie informacje na temat jednego gatunku zwierząt domowych.	4. Przedstawiła gromadzie informacje na temat jednego gatunku zwierząt domowych.

komentarz:

Zuch nie musi opiekować się wyłącznie swoim zwierzęciem, może to być np. zwierzę ze schroniska. Czas realizacji sprawności zależy od indywidualnych możliwości zucha.

ad. 1 Warto rozszerzyć sposób realizacji tego zadania o formę sprawdzającą wiedzę zucha na temat pielęgnacji zwierząt.

<i>emblem</i>	<i>idea</i>	<i>Przyjaciel ptaków</i>	<i>Przyjaciółka ptaków</i>
	<p>Przyjaciel ptaków to zuch, który interesuje się ptakami, pogłębia wiedzę na ich temat.</p> <p>Przyjaciółka ptaków to zuchotka, która interesuje się ptakami, pogłębia wiedzę na ich temat.</p>	1. Rozpoznaje po wyglądzie kilka gatunków ptaków. Zna kilka informacji o każdym z nich.	1. Rozpoznaje po wyglądzie kilka gatunków ptaków. Zna kilka informacji o każdym z nich.
		2. Obserwował życie ptaków na wolności, nie zakłócając ich życia.	2. Obserwowała życie ptaków na wolności, nie zakłócając ich życia.
		3. Obserwował życie ptaka w niewoli i jego zachowanie względem ludzi. Dowiedział się, jak zadbać o jego potrzeby.	3. Obserwowała życie ptaka w niewoli i jego zachowanie względem ludzi. Dowiedziała się, jak zadbać o jego potrzeby.
		4. Znalazł kilka ptasich piór. Wie, do czego służą ptakom poszczególne ich rodzaje.	4. Znalazła kilka ptasich piór. Wie, do czego służą ptakom poszczególne ich rodzaje.
		5. Zrobił karmnik dla ptaków. Systematycznie prowadził ptasią stołówkę dla zimujących ptaków lub w lecie/jesienią zgromadził ptasi pokarm.	5. Zaopiekowała się karmnikiem dla ptaków. Systematycznie prowadziła ptasią stołówkę dla zimujących ptaków lub w lecie/jesienią zgromadziła ptasi pokarm.

komentarz:

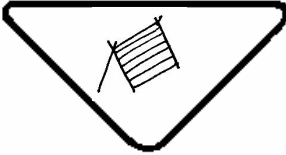
Przyjaciel ptaków zachowuje "ptasie tajemnice", nie niszczy gniazd, potrafi wytłumaczyć innym ważność takich zachowań.
 ad. 2 Np. odnalazł gniazdo, wypatrzył kilka ptaków, widział, jak zdobywają pokarm.

<i>emblem</i>	<i>idea</i>	<i>Wędrowiec</i>	<i>Wędrowniczka</i>	
	Wędrowiec to zuch, który lubi wędrować i potrafi przygotować się do wyprawy.	1. Lubi wycieczki, był na kilku z nich bez względu na pogodę. Obserwuje otaczającą przyrodę.	1. Lubi wycieczki, był na kilku z nich bez względu na pogodę. Obserwuje otaczającą przyrodę.	
	Wędrowniczka to zuchotka, która lubi wędrować i potrafi przygotować się do wyprawy.	2. Ma swój ekwipunek turystyczny. Wie, jak się ubrać zależnie od pogody, pory roku, wykonywanego zadania.	2. Ma swój ekwipunek turystyczny. Wie, jak się ubrać zależnie od pogody, pory roku, wykonywanego zadania.	2. Ma swój ekwipunek turystyczny. Wie, jak się ubrać zależnie od pogody, pory roku, wykonywanego zadania.
		3. Potrafi spakować swój plecak.	3. Potrafi spakować swój plecak.	3. Potrafi spakować swój plecak.
		4. Wie, jak uniknąć przeziębienia, odparzenia, odmrożenia nóg.	4. Wie, jak uniknąć przeziębienia, odparzenia, odmrożenia nóg.	4. Wie, jak uniknąć przeziębienia, odparzenia, odmrożenia nóg.
		5. Umie rozpoznać szlak i bezpiecznie poruszać się po nim, wskaże miejsca odpoczynku. Uczy się korzystać z mapy (szkicu drogi).	5. Umie rozpoznać szlak i bezpiecznie poruszać się po nim, wskaże miejsca odpoczynku. Uczy się korzystać z mapy (szkicu drogi).	5. Umie rozpoznać szlak i bezpiecznie poruszać się po nim, wskaże miejsca odpoczynku. Uczy się korzystać z mapy (szkicu drogi).

komentarz:

ad. 2 Wędrowiec to zuch, który wie, jakich rzeczy nie można zapomnieć na plażę, w góry itp.

ad. 4 Starsze zuchy powinny poznać sposoby wyznaczania kierunków świata.

<i>emblem</i>	<i>idea</i>	<i>Traper</i>	<i>Traper</i>
	<p>Traper to zuch posiadający umiejętności puszczańskie i wyrabiający w sobie postawę Robinsona. Jest zaradny i umie poradzić sobie w lesie.</p> <p>Traper to zuchotka posiadająca umiejętności puszczańskie. Jest zaradna i umie poradzić sobie w lesie.</p>	1. Pod okiem drużynowego, nie niszcząc przyrody, zrobił leśną budowlę, np. szałas.	1. Pod okiem drużynowej, nie niszcząc przyrody, zrobiła leśną budowlę, np. szałas.
		2. Potrafi zamaskować siebie i swoją budowlę w lesie.	2. Potrafi zamaskować siebie i swoją budowlę w lesie.
		3. Rozpoznaje różne rodzaje drewna i potrafi je odpowiednio zastosować (łuk, rzeźba).	3. Rozpoznaje różne rodzaje drewna i potrafi je odpowiednio zastosować (łuk, rzeźba).
		4. Zna techniki potrzebne traperowi. Potrafi posłużyć się niezbędnymi narzędziami pionierskimi.	4. Zna techniki potrzebne traperowi. Potrafi posłużyć się niezbędnymi narzędziami pionierskimi.
		5. Obserwował las w określonej porze dnia i opowiedział o swoich spostrzeżeniach innym zuchom.	5. Obserwowała las w określonej porze dnia i opowiedziała o swoich spostrzeżeniach innym zuchom.

komentarz:

Sprawność przeznaczona jest dla starszych zuchów, nie mogą one jednak w żadnym wypadku przebywać same w lesie, drużynowy/drużynowa musi również wyjaśnić zuchom, jakie korzyści przynosi obserwowanie lasu i jego mieszkańców.

ad. 4 Pod pojęciem technik należy rozumieć np. podstawowe węzły i znaki patrolowe.

<i>emblem</i>	<i>idea</i>	<i>Ekoludek</i>	<i>Ekoludek</i>
	<p>Ekoludek to zuch, który uczy się chronić środowisko naturalne i oszczędnie korzystać z jego zasobów.</p> <p>Ekoludek to zuchotka, która uczy się chronić środowisko naturalne i oszczędnie korzystać z jego zasobów.</p>	1. Zna zagrożenia środowiska i wie, jak z nimi walczyć.	1. Zna zagrożenia środowiska i wie, jak z nimi walczyć.
		2. Wie, jak i dlaczego segreguje się śmieci. Segregował je w domu, szkole lub harcówce – przynajmniej przez miesiąc.	2. Wie, jak i dlaczego segreguje się śmieci. Segregowała je w domu, szkole lub harcówce – przynajmniej przez miesiąc.
		3. Dbą o to, by nie marnować wody, prądu, papieru itd.	3. Dbą o to, by nie marnować wody, prądu, papieru itd.
		4. Zna produkty ekologiczne (papierowe torby, zeszyty makulaturowe) i ich oznaczenia, stara się ich używać.	4. Zna produkty ekologiczne (papierowe torby, zeszyty makulaturowe) i ich oznaczenia, stara się ich używać.
		5. Brał udział np. w sprzątaniu lasu, parku, akcji sadzenia drzewek itp.	5. Brała udział np. w sprzątaniu lasu, parku, akcji sadzenia drzewek itp.
		6. Propaguje „ekologiczny styl życia” w swoim otoczeniu.	6. Propaguje „ekologiczny styl życia” w swoim otoczeniu.

komentarz:

ad. 4 Staramy się kształcić nawyki ekologiczne od najmłodszych lat, uczymy rozpoznawać, jakie produkty są ekologiczne, których warto używać, aby chronić środowisko.

<i>emblem</i>	<i>idea</i>	<i>Ogrodnik</i>	<i>Ogrodniczka</i>
	<p>Ogrodnik, to zuch, który systematycznie i dokładnie opiekuje się roślinami w swoim otoczeniu (np. w domu, ogrodzie).</p> <p>Ogrodniczka, to zuchenka, która systematycznie i dokładnie opiekuje się roślinami w swoim otoczeniu (np. w domu, ogrodzie).</p>	1. Hoduje (zasadził, przesadził, przyciął) dowolną roślinę w doniczce, na balkonie lub w ogrodzie. Zna jej potrzeby.	1. Hoduje (zasadziła, przesadziła, przycięła) dowolną roślinę w doniczce, na balkonie lub w ogrodzie. Zna jej potrzeby.
		2. Wie, jak wykorzystać wyhodowane rośliny.	2. Wie, jak wykorzystać wyhodowane rośliny.
		3. Umie rozpoznać rośliny rosnące w ogrodzie, używając różnych zmysłów.	3. Umie rozpoznać rośliny rosnące w ogrodzie, używając różnych zmysłów.
		4. Zna zarówno zwierzęta pożyteczne dla roślin, jak i szkodniki.	4. Zna zarówno zwierzęta pożyteczne dla roślin, jak i szkodniki.
		5. Uczestniczył w pracach ogrodniczych. Wie, jakich narzędzi może podczas nich użyć.	5. Uczestniczyła w pracach ogrodniczych. Wie, jakich narzędzi może podczas nich użyć.

komentarz:

Ogrodnik to zuch, który poznaje potrzeby różnych roślin, rozumie, dlaczego niektóre trzeba podlewać więcej, inne mniej, jedne potrzebują więcej słońca, inne mniej itp.

ad. 2 Np. przyrządził z nich prosty posiłek, zrobił bukiet.

<i>emblem</i>	<i>idea</i>	<i>Zielarz</i>	<i>Zielarz</i>
	<p>Zielarz to zuch, który zna i potrafi odnaleźć podstawowe rośliny lecznicze. Wie, jakie mają zastosowanie.</p> <p>Zielarka to zuchotka, która zna i potrafi odnaleźć podstawowe rośliny lecznicze. Wie, jakie mają zastosowanie</p>	1. Odnalazł rośliny lecznicze i rozpoznał rośliny szkodliwe.	1. Odnalazł rośliny lecznicze i rozpoznał rośliny szkodliwe.
		2. Zna i stosuje zasady prawidłowego zbierania ziół (szanując przyrodę).	2. Zna i stosuje zasady prawidłowego zbierania ziół (szanując przyrodę).
		3. Wie, jak suszyć zioła (liść maliny, kwiat rumianku, babkę, kwiatostan czarnego bzu itp.).	3. Wie, jak suszyć zioła (liść maliny, kwiat rumianku, babkę, kwiatostan czarnego bzu itp.).
		4. Umie rozpoznawać zioła po zapachu, kolorze, smaku (wywar lub herbata).Wie, jakie mają działanie.	4. Umie rozpoznawać zioła po zapachu, kolorze, smaku (wywar lub herbata).Wie, jakie mają działanie.

komentarz:

Sprawność bardzo trudna, która wymaga starannego przygotowania się drużynowego/drużynowej, np. w zakresie prawidłowego zbierania ziół.

<i>emblem</i>	<i>idea</i>	<i>Rolnik</i>	<i>Rolniczka</i>
	<p>Rolnik to zuch, który poznał życie na wsi, podjął się prostych prac gospodarskich.</p> <p>Rolniczka to zuchotka, która poznała życie na wsi, podjęła się prostych prac gospodarskich.</p>	1. Podpatrzył dzień z życia gospodarstwa wiejskiego.	1. Podpatrzyła dzień z życia gospodarstwa wiejskiego.
		2. Poznał zwierzęta gospodarskie. Wie, jak się przy nich zachować. Pomógł w ich karmieniu i pielęgnacji.	2. Poznała zwierzęta gospodarskie. Wie, jak się przy nich zachować. Pomogła w ich karmieniu i pielęgnacji.
		3. Wykonał proste prace gospodarskie.	3. Wykonała proste prace gospodarskie.
		4. Wie, jak się zachować w pobliżu maszyn rolniczych.	4. Wie, jak się zachować w pobliżu maszyn rolniczych.
		5. Rozpoznał po kłosach cztery zboża, wie, do czego są przydatne.	5. Rozpoznała po kłosach cztery zboża, wie, do czego są przydatne.
		6. Poznał ludowe zwyczaje (przysłowia, przyspiewki).	6. Poznała ludowe zwyczaje (przysłowia, przyspiewki).

komentarz:

Warto tak zaplanować pracę gromady, żeby zuchy poznały życie w gospodarstwie wiejskim co najmniej podczas dwóch pór roku.
ad. 3 Np. pielenie, wybieranie kamieni, zgrabienie siana, pomoc przy żniwach.

<i>emblem</i>	<i>idea</i>		<i>Kwiaciarka</i>
	Kwiaciarka to zuchotka, która zna rośliny ozdobne i umie je wykorzystać.		<p>1. Potrafi rozpoznać i odnaleźć kilka gatunków roślin o ozdobnych kwiatach i liściach.</p> <p>2. Wie, które rośliny nadają się do zasuszenia. Zna domowe sposoby przygotowywania suszek.</p> <p>3. Ułożyła bukiet z kwiatów świeżych lub suszonych i podarowała go komuś.</p> <p>4. Przygotowała dekorację z kwiatów.</p> <p>5. Poznała różnorodne odmiany kwiatów.</p>

komentarz:

ad. 4 Np. stroik na Boże Narodzenie, palmę na Wielkanoc lub zakładkę do książki

ad. 5 Jeśli trudno będzie znaleźć wystawę lub ogród botaniczny, warto zastosować inne rozwiązanie np. odwiedzić ogród sąsiadki, która hoduje rzadkie okazy kwiatów.

<i>emblemata</i>	<i>Idea</i>	<i>Wicherek</i>	<i>Chmurka</i>
	<p>Wicherek to zuch, który potrafi obserwować pogodę.</p> <p>Chmurka to zuchenka, która potrafi obserwować pogodę.</p>	1. Zna obieg wody w przyrodzie. Za pomocą wykonanego przyrządu dokonał pomiaru świadczącego np. o zmianach ciśnienia.	1. Zna obieg wody w przyrodzie. Za pomocą wykonanego przyrządu dokonała pomiaru świadczącego np. o zmianach ciśnienia.
		2. Wie, skąd i dlaczego napływa ciepłe i zimne powietrze. Potrafi odczytać mapę pogody (w TV, w gazecie).	2. Wie, skąd i dlaczego napływa ciepłe i zimne powietrze. Potrafi odczytać mapę pogody (w TV, w gazecie).
		3. Zaobserwował, jak przy różnej pogodzie zachowuje się przyroda (dżdżownice, jaskółki, szyszki itp.).	3. Zaobserwowała, jak przy różnej pogodzie zachowuje się przyroda (dżdżownice, jaskółki, szyszki itp.).
		4. Poznał ludowe sposoby przepowiadania pogody.	4. Poznała ludowe sposoby przepowiadania pogody.

komentarz:

Trzeba pomóc zuchowi dostrzec korzyści, jakie wynikają z umiejętności obserwowania pogody - dzięki temu lepiej zrozumie zmiany zachodzące w przyrodzie.

ad. 2 Starsze zuchy można dodatkowo zainteresować rodzajami chmur.

ad. 4 Np. przysłowia, kolor chmur o zachodzie słońca.

<i>emblem</i>	<i>Idea</i>	<i>Zimoludek</i>	<i>Zimoludek</i>
	<p>Zimoludek to zuch ciekawy zmian w przyrodzie zimą.</p> <p>Zimoludek to zuchotka ciekawa zmian w przyrodzie zimą.</p>	1. Zna kilka zabaw na śniegu.	1. Zna kilka zabaw na śniegu.
		2. Zrobił śnieżną budowlę.	2. Zrobiła śnieżną budowlę.
		3. Umie zabezpieczyć się przed zimnem.	3. Umie zabezpieczyć się przed zimnem.
		4. Podpatrzył zimowe życie zwierząt.	4. Podpatrzyła zimowe życie zwierząt.
		5. Pomaga zwierzętom i roślinom przetrwać zimę.	5. Pomaga zwierzętom i roślinom przetrwać zimę.

komentarz:

ad.3 Oddycha przez nos, wysuszy buty itp.

ad. 4 Np. rozpoznaje ich tropy na śniegu, wie, jak przygotowały się do przetrwania zimy.

ad. 5 Np. sposoby ochrony roślin i zwierząt przed zimnem, dokarmianie.